

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13 / Telefon 2440 in 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Prva faza razorožitvene konference

PO SPREJETJU BENEŠEVE RESOLUCIJE.

V soboto je bila v Ženevi zaključena prva faza razorožitvene konference, ki je trajala skoraj pol leta. Zborovala je v skrajno neugodnem času, ko so se v Aziji zbirali temni oblaki grozeče vojne med Japonsko, Kitajsko, Rusijo in morada tudi Združenimi državami Severne Amerike. Zdelo se je že, da se bo morala raziti brez vsakega pozitivnega zaključka, kajti mnenja delegacij posameznih držav, zlasti veseli, so bila zelo različna. Seveda tudi ni manjkalo demagogije, ki je delo najbolj ovirala in zavlačevala. Odlikovali sta se v tem oziru najbolj sovjetska Rusija in fašistična Italija. Kljub vsemu temu se je zaključil prvi del konference s pozitivnim rezultatom, ki tvori prvo realno podlago za nadaljnje delo.

Po neskončnih predlogih in posvetovanjih je bila sprejeta takozvana Beneševa resolucija, ki določa smernice glede prepovedi nekaterih vrst orožja in načinov bojevanja. V glavnem pa potrjuje ta resolucija znana razorožitvena načela ameriškega državnega predsednika Hooverja. Kakor vedno, tako se je tudi pri sprejemanju te resolucije v soboto pokazalo čisto odkrito, katere države jemljejo vprašanje razorožitve resno in katerim je vse prizadevanje le ugodna prilika za demagogijo in agitacijo. Prvi, ki so izjavili, da za resolucijo ne bodo glasovali, so bili ruski boljševiki, ki so zahtevali, da se svet takoj popolnoma razoroži, dasi je vsem znano, da je njihova vojska trenutno najmočnejša in da trošijo za oboroževanje še vedno ogromne vsote narodnega premoženja. Njim so se pridružili Nemci, zahtevali, da se vse države razorože na stanje Nemčije ali pa naj se Nemčiji dovoli, da se sme oborožiti tako, kakor so oborožene druge velesile. Rusom in Nemcem so se pridružili v svetovni vojni poraženi Avstriji, Madžari, Bolgari, Turki ter seveda tudi Italijani.

Debatna pred glasovanjem je bila precej ostra, a glasovanje samo je pokazalo, da so desperadi in demagogi v veliki in porazni manjšini. Za Benešev resolucijo je glasovalo 41 držav, med njimi Francija, Anglija, Amerika, Japonska, Jugoslavija, Češkoslovaška, Romunija,

Poljska itd., proti pa sta glasovali samo Rusija in Nemčija, dočim so se delegati Italije, Avstrije, Madžarske, Bolgarije, Turčije, Albanije (pod pritiskom Italije), Afganistana in Kitajske pred glasovanjem odstranili. S tem je bil prvi del zasedanja razorožitvene konference zaključen. Enoletni oboroževalni moratorij se je podaljšal za nadaljne štiri mesece, tako da bo veljal še do februarja prihodnjega leta. Konferenca se bo sestala zopet k seji predsedstva 21. septembra letos, k plenarnemu zasedanju pa sredi meseca januarja prihodnjega leta.

Uspeh, ki je bil s tem dosežen, ni tak, kakor so pričakovali optimisti, pa tudi ne kakor so se bali pesimisti; pomeni torej nekakšen kompromis. Predsednik tehničnega odbora Henderson je pred glasovanjem dejal, da je treba glasovati za Benešev resolucijo pred vsem iz treh razlogov: 1. Ker hočejo delegacije, iz katerih vrst je resolucija izšla, izraziti v njej čvrsto voljo in obljubo pod čisto določenimi pogoji res razorožiti svoje države. 2. Ker pomeni resolucija po njenih lastnih besedah »odločno vojno za bistveno znižanje svetovnega oboroževanja«. 3. Ker vsebuje principiellen pristavek na Hooverjev predlog. — S tem je najbolj nazorno podčrtal bistvo uspeha, ki ga pomenja v sedanjem trenutku in za nadaljni razvoj razorožitvenega vprašanja. Posledice se bodo pokazale že sedaj, še bolj pa pozneje, če se sedanja načelna resolucija spremeni v obče veljavni pakt s podpisom vseh držav in z ratifikacijami parlamentov, odnosno vlad.

Kdor je pričakoval več, ni poznal vseh silnih težav razorožitvenega problema, ki je morda najdelikatnejši izmed vseh problemov, ki so se kdaj obravnavali pred mednarodnim forumom. Tu namreč ne gre za preprosto odpravo orožja, municije in čet, ampak za ves sistem mednarodne varnosti, ki je bolj odvisen od moralnih kakor od tehničnih pogojev. Boljševiki in fašisti, ki so hoteli svet popolnoma razorožiti, so najboljši dokaz, kako nevarno bi bilo, če bi jim ostale države nasedle in izpolnile njihove neiskrene želje. Komentar tu niti ni potreben.

Pred vojno napovedjo v Ameriki

NAPETOST MED BOLIVIJO IN PARAGVAJEM NARAŠČA. — KONCENTRACIJA ČET. — POSREDOVANJE NEUTRALNIH DRŽAV.

ASUNCION, 25. julija. Uradno se poroča, da zbira Bolivija na spornem ozemlju Gran Chaco veliko vojsko. Pričakuje se, da bodo bolivijske čete vsak trenutek napadle paragvajске. Položaj je silno napet in vojna je skoraj neizogibna. Če se neutralnim ameriškim državam ne posreči pomiriti sprti državi, bo izdana vojna napoved morda že danes. Glavna intervencija je bila storjena po poslanikih v Washingtonu. Na skupni seji sta bila tudi poslanika Bolivije in Paragvaja, ki sta pa izjavila, da sama ne moreta ničesar ukreniti in je vse odvisno le od obeh vlad.

LA PAZ, 25. julija. Bolivijska vlada je podala ostavko, da dá predsedniku republike Salamanci popolnoma proste roke. Ljudstvo še vedno demonstira in zahteva napoved vojne Paragvaju. Pa tudi v Paragvaju silno narašča bojno razpoloženje. Na mejo odhajajo vedno nove čete.

ASUNCION, 25. julija. V zadnjih 24 urah so bili mobilizirani vsi rezervisti. Določal se je silno poostiril.

PARIZ, 25. julija. Po poročilu iz La Paza je multimiliarder Petim podaril bolivijski vladi eskadriljo petnajstih letal.

BREZPOSELNOST V BERLINU.

BERLIN, 25. julija. Brezposelnost zopet naglo narašča. V zadnjih štirinajstih dneh je izgubilo zaslužek zopet 18.000 ljudi. Sedaj je v nemškem glavnem mestu brez posla že 611.000 moških in žensk.

CHICAŠKA ŽITNA BORZA ZAPRTA.

WASHINGTON, 25. julija. Po sklepu vlade se chikaška žitna borza za 16 dni zapre. Chikaška borza je, kakor znano, največje žitno tržišče na svetu. Zaprta je bila zato, ker ni hotela nuditi pomoči ogroženim farmerjem.

SNEG S SEVERNI ŠPANIJI.

MADRID, 25. julija. V krajih ob Pireneji je zapadel visok sneg. Ljudje v teh krajih ne pomnijo takega prirodnega pojava in ga smatrajo za šibo božjo.

Italijani zapustili Ženevo

ITALIJA IZSTOPI IZ INTERPARLAMENTARNE UNIJE. — KOMENTARJI ITALIJANSKEGA TISKA.

RIM, 25. julija. Italijanska delegacija pri zasedanju interparlamentarne unije je demonstrativno zapustila Ženevo. Ob tej priliki je bila izdana uradna izjava, v kateri se povdarja, da se Italija ne more zadovoljiti s preklicem Renaudelovih besed v obliki, v kateri je bil sestavljen. S tem se Italija najbrže definitivno umika iz interparlamentarne unije.

»Tribuna« odobrava sklep italijanske delegacije in se zahvaljuje voditelju delegacije grofu Sani Martinu, da je tako odločno odklonil vsak kompromis. Renaudelova žalitev italijanskega parlamenta in tiska je smešna, a Renaudel ni osamljen. Če tega ne bi bilo, bi bila vsaka nadaljna debata nepotrebna, ker je Renaudel le masonski provokator. Toda italijanski tisk ve, da njegov nastop ni ne prvi ne zadnji, ampak je le ena iz serije antifašističnih demonstracij, organiziranih iz Francije. Treba se je spomniti le žaljivih besed, ki jih

je izrekel v francoskem parlamentu Paul Boncour, in pa napadov francoskega levičarskega tiska, ki mu načeluje uradna »Ere Nouvelle«. V tej kampanji se manifestira besno sovraštvo francoske politike do fašistične Italije po sestavi Herriotove vlade.

»Giornale d'Italia« piše, da je treba po odhodu Italijanske delegacije iz Ženeve podčrtati posebno to-le: 1. Interparlamentarna unija se je morala izseliti iz poslopija Društva narodov, ker je od generalnega tajnika sira Erica Drumonda to zahteval minister Italo Balbo. 2. Predstavniki fašističnega parlamenta so soglasno sklenili izstopiti iz unije. Ne vemo, zakaj so sploh pristopili in kaj so v tej uniji iskali? 3. Renaudel je nečestit človek, a za to naj se briga njegova država, ki bo, upajmo vsaj, izbrala v bodoče za svoje reprezentante v tujini ljudi, ki se znajo dostojno obnašati.

Henderson o razorožitvi

NAVDUŠEN SPREJEM HENDERSONA V LONDONU. — MADŽARSKA NE BO VEČ POŠILJALA DELEGACIJ NA ŽENEVSKE KONFERENCE.

LONDON, 25. julija. Predsednik ženevske razorožitvene konference Arthur Henderson se je vrnil včeraj v London, kjer ga je na kolodvoru sprejela ogromna množica ljudi in ga navdušeno pozdravljala. Ob tej priliki je dejal Henderson časnikarjem, da pomeni v Ženevi sprejeta zaključna resolucija le dobro uresničenje razorožitvenih stremiljenj. Prepričan pa je, da se bodo dosegli v jeseni boljši rezultati, če bodo dale mirovni misli večje koncesije tudi one države, ki so sedaj še do zob oborožene. Naposled je pa izrazil željo, naj bi

ves svetovni tisk pozval vlade posameznih držav, da se zavzemajo za to, da se izvede v versajski mirovni pogodbi določena linearna razorožitev in izenačenje zmagovitih s premaganimi.

BUDIMPEŠTA, 25. julija. »Reggeli Ujsa« poroča, da je madžarska vlada sklenila, da v bodoče ne bo več pošiljala svojih delegacij na konference v Ženevo, zlasti pa ne na razorožitveno konferenco, ker je to predrago in ker se dá vnaprej izračunati, da ne bo nobenega pozitivnega uspeha.

Komunistična zarota v Boliviji

KOMUNISTI SO SE HOTELI 1. AVGUSTA NASILNO POLASTITI OBLASTI — ŠTEVILNE ARETACIJE IN STROGE ODREDBE.

BRUSELJ, 25. julija. Kakor poročajo listi, je odkrila belgijska policija veliko tajno komunistično zaroto, razpredeno po vsej državi, ki je pripravljala za 1. avgust nasilno spremembo vladavine in družabnega reda. Če bi se bila revolucija v Belgiji posrečila, potem bi komunisti napeli vse svoje sile tudi v Franciji, zlasti pa v Parizu. Komunisti so se posebno zanimali za municijske tovarne,

s katerimi so bili v tesnih stikih.

Policija je po odkritju zarote aretirala veliko število zarotnikov. Med aretiranimi je tudi neki rektor svobodne univerze v Bruslju. Dva komunistična lista sta zaplenjena in ustavljena. Nadalje je vlada ukrenila vse potrebno za 1. avgust. Policija in vojska sta dobili zelo stroga navodila.

Maniu se ne vrne

PARIZ, 25. julija. Iz Bukarešte poročajo, da so posvetovanja med dr. Maniujem in ministrskim predsednikom Vaidovom ostala brez uspeha. Dr. Maniu je odklonil ponudbo, da bi prevzel kakršnokoli mislijo v stranki ali v vladi narodne kmečke stranke.

Nove bojne ladje

LONDON, 25. julija. Kakor poročajo mornariški sotrudniki »Daily Telegrapha«, je Italija dala v letošnji proračun tudi postavko za gradnjo 14

novih križark. Na ta sklep je odgovorila Francija s še večjo postavko, ki pa je tajna.

ODPUŠČAJTE SVOJIM DOLŽNIKOM!

NEWYORK, 21. julija. Trgovec z življenjskimi potrebščinami Henn v Atlantu je sklenil zaradi splošne gospodarske krize odpisati dolgove vseh svojih odjemalcev, ki znašajo skupno okoli 200.000 dolarjev. Ta svoj sklep jim je sporočil s posebno okrožnico. Sedaj upa, da bo na ta način znatno povečal krog svojih odjemalcev in tudi njihovo kupno moč. Henn je izjavil, da bi tako morale storiti vse države, vsi trgovci in sploh vsi posamezniki na vsem svetu, pa bi takoj pričelo novo življenje.

Problem namestitve mestnih revežev

Predlog mestni občini in banovinski upravi.

Med najbolj perečimi komunalnimi vprašanji našega mesta je nedvomno vprašanje oskrbnosti za mestne reveže. Sedanja je dosti premajhna in povzroča zato mestnemu socialnemu skrbstvu velike preglavice. Pred leti so se sicer napravili veliki načrti, po katerih naj bi se zunaj na periferiji petega okraja gradila nova moderna stavba za mestne reveže, a to je bilo v boljših časih kakor so sedanj. Poznejša gospodarska depresija je ta in vse slične načrte pokopala za dolgo vrsto let.

Rešitev se pa mora kljub temu najti, in bi se tudi lahko našla, samo če bi bilo na vseh straneh zadosti potrebne dobre volje. Tako imamo v Mariboru banovinski Dečji dom, ki je nameščen sedaj v neprimerni zgradbi, primerna in praktična bi pa bila za namestitev dela onih revežev, ki so na ramenih mestnega socialnega skrbstva. Prostori, upravljani prostori za Dečji dom, bi se pa lahko našli v novih hišah banovine v Strossmajerjevi ulici, ki jih je zgradila nekoč mariborska oblastna samouprava za svoje nameščence. Po ukinitvi te samouprave so postale te hiše le stanovanjski objekti za zasebne stranke, ki bi se lahko prav tako udobno in nič dražje namestile v zasebnih stanovanjskih hišah. Sicer pa ne bi niti bilo potrebno uporabiti vsega kompleksa za Dečji dom, zadostovala bi ena sama izmed omenjenih treh hiš.

Prostori v tej zgradbi, ki je ne bi bilo treba mnogo spremeniti, bi bili za namestitev Dečjega doma prav idealni. Lokali, ki so se novi, bi nudili mladini toplo, solnčno in zdravo domovanje. Potrebno je torej le, da se mestna občina v tem smislu pogodi z banovinsko upravo v Ljubljani za čimskorajšjo in čimugodnejšo zamenjavo. Prav tako važno je pa tudi že postalo vprašanje vajeniškega doma, in morda bi se dal spraviti tudi ta pod streho banovinskih stavb v Gregorčičevi in Strossmajerjevi ulici? Te stavbe so bile zgrajene po javni oblasti za javni denar in v javne namene, zato naj se za to tudi porabi!

Odlikovanje.

Na predlog ministra za socialno politiko in narodno zdravje g. Ivana Puclica sta bila odklikovana zaslužna delavca, gospa Olga Balonova z redom sv. Save IV. stopnje, z redom sv. Save V. stopnje pa g. Ivan Pelikan. Obe odlikovancema naše iskrene čestitke!

Prelat Andrej Kalan zlatomašnik.

Včeraj je daroval v ljubljanski stolnici zlato mašo prelat Andrej Kalan, eden izmed največjih duhovnikov našega naroda, velik rodoljub in človekoljub ter javni in prosvetni delavec, ki je dolga desetletja svojega življenja stal kakor granitna skala sredi borbe z usodo Slovencev in svojo lastno. Veliki prelat je bil rojen 2. decembra l. 1858. v Peyni pri Stari Loki, gimnazijo in bogoslovje je studiral v Ljubljani, služboval potem po Kranjskem in postal naposled stolni kanonik v Ljubljani, generalni vikar in papežev hišni prelat. Velikemu zlatomašniku želimo še veliko let mirnega življenja in plodonosnega dela!

Vrnitev dekliške počitniške kolonije P. R. K.

Dekliška počitniška kolonija P. R. K., ki je bila na štirideskem letovanju v Bakarcu, se vrne v sredo, 27. julija. Vodstvo prosi starše, da pričakujejo svoje ljubljenske omenjenega dne na glavnem kolodvoru pri vlakcu ob 11.30 dopoldne. Mariborska skupina za letovanje v Mariboru.

odpotoje z glavnega kolodvora dne 30. t. m. z vlakom ob 17.30. Zbirališče glavnega kolodvora pol ure pred odhodom vlaka. Vsakdo naj poleg predpisane prtljage vzame s seboj tudi po eno zgledno blazino.

Veslaška regata.

O priliki »Mariborskega tedna« bo na Dravi velika veslaška regata, katere se udeležijo vsa mariborska sportna društva. V svrhu sestave sporeda prosi predsedništvo mariborskega veslaškega kluba mariborske sportne klube in društva, in sicer Maribor, Železničarje, Sokole, Svobodo, Rapid, Maraton in veslaški klub, da pridejo s svojimi čolni danes popoldne ob 17. uri v Käferjevo kopališče.

Strelci na branikih naše severne meje

ZMAGOVIT POHOD NAŠIH STRELCEV K SV. JURIJU IN K SV. KRIŽU. — PRI SV. KRIŽU SO USTANOVILO NOVO STRELSKO DRUŽINO, PRI SV. JURIJU NA MEJI PA OTVORILI NOVO STRELIŠČE.

Velika in globoka je zamisel, ki jo posveča mariborska strelska okrožna družina vsemu strelskemu pokretu zlasti na naši severni meji. Ustanovila je že po vseh obmejnih kr. strelske družine; v katerih se zbirajo naši fantje. Organizatorji se pač dobro zavedajo, da je najboljša obramba vsake države zvesto prebivalstvo in da je treba zlasti na mejah trdnega, zavednega in požrtvovalnega rodu. Poleg Sokola, ki razprostrta svoje peruti nad temi našimi obmejnimi vrhovi, holmi in planjavami, nad solnčnimi vinogradi in senčnimi gozdovi, so naši strelci prvi, ki zbirajo svoje junake čete, jih vežbajo v spretnosti in gotovosti, da bodo pripravljeni v trenutku, če bi bila v nevarnosti naša domovina.

Včerašnja nedelja je bila še poseben praznik naših strelcev na meji. Pri Sv. Križu so se zbrali krepki fantje in zavedni možje, da si ustanove strelsko družino. Kot delegata sta prišla iz Maribora g. dr. Pureber in g. dr. Vauhanik, ki sta navdušila zbrane strelce za ta viteški sport, jim obrazložila pravila, pravice in dolžnosti, ki jih morajo izpolnjevati, če hočejo biti vredni člani mogočne obrambne organizacije. Ustanovnega občnega zbora sta se udeležila tudi okrajni glavar g. dr. Ipavice, in senator g. dr. Ploj. Oba sta želela zbranim strelcem najlepše uspehe v bližnji bodočnosti.

Po ustanovnem občnem zboru so krenili vsi od Sv. Križa k Sv. Juriju, kjer so šentjurski strelci slovesno otvorili svoje lastno strelišče. Tam so bili že zbrani strelci iz Hotinje vasi, Skokov, Dobrave, obmejne Svečine, od Sv. Marjete na Dravskem polju, Sv. Ruperta v Slovenskih goricah, iz Jarenine, Podove in Leskovca, nadalje zastopniki strelskih druženj iz Ruš, Guštanj in Maribora in celo iz Novega mesta. Strelci iz Hotinje vasi so se najbolj postavili. Na okrašenem tovornem avtomobilu se je pripeljala cela častna četa.

Ob napovedani uri je predsednik šentjurske strelske družine g. Stanko Terčelj otvoril novo strelišče. Uvodoma je prisrčno pozdravil vse navzoče strelce in številno občinstvo, posebej pa zastopnika vojaške oblasti, pehotnega stotnika g. Andželka Grabriča. Nato je oblastni delegat g. Slavko Reja nakratko obrazilil pomen strelskega sporta in podal historiat strelskega pokreta v naši državi. Naglasil je, da so se na zadnji vsedržavni strelski tekmi prav častno odrezali strelci s severne meje. Za njim je povzel besedo še zastopnik vojaške oblasti stotnik g. Grabrič, ki je imel jedrnat in prepričevalen patriotičen nagovor.

Oblastni delegat g. Slavko Reja je nato oddal prvi strel in s tem je bilo novo strelišče otvorjeno. Novo strelišče šentjurske zvezne strelske družine ima zelo posrečeno lego in dobro zavarovano ozadje. Od lesene lope sta tarči oddaljeni 200 metrov in sta zvezani z električnim zvonom. Da ima šentjurska strelska družina tako lepo urejeno strelišče, je največja zasluga domačina gostilničarja g. M. Hladeja, ki je sam segel precej globoko v žep.

Takoj po otvoritvi so se pričele tekme domačinov in gostov. Streljali so na vse tri tarče in so dosegli posamezni strelci prav častne uspehe. Za najboljši strelce je pripravila domača družina več krasnih daril. Najlepše darilo je bilo skrbno izdelan majhen sodček, ki ga je daroval sodarski mojster g. Pij Šeneker od Sv. Križa. Sodček je bil seveda poln žlahtnega traminca, ki ga je daroval gostilničar g. Klug iz Jarenine.

Popoldne se je pa razvila na novem strelišču lepa veselica, na kateri so vneto prepevali mariborski »Jadranaši« in pevci »Nanosas«. Tako je ob lepi slovenski pesmi v najboljšem razpoloženju minul včerašnji praznik naših strelcev na skrajni severni meji.

† Marija Hinterlechnerjeva.

Pretelo soboto popoldne je v ulici Ob brodu preminula v starosti 59 let po dolgem trpljenju g. Marija Hinterlechnerjeva, žena mestnega veterinarskega nadsvetnika g. Hugona Hinterlechnerja. Pogreb blage dobrosrčne gospe in matere, ki jo bodo preostali težko pogrešali, bo danes popoldne ob 17. uri iz mrtvašnice na frančiškansko pokopališče. Naj bo vzorni ženi, ki je storila toliko dobrega v svojem življenju, lahka zemljica domača! Prizadetim naše iskreno sožalje!

† Darinka Škerljeva.

Včeraj popoldne je po dolgi mučni boleznini preminula na stanovanju pri svoji materi v Koroščevi ulici učiteljica gđ. Darinka Škerljeva, stara 26 let. Službovala je najprej v Murski Soboti, pozneje v Polju in naposled pri Sv. Ani v Slovenskih goricah. Pogreb drage mladenke bo jutri v torek ob pol 16. uri iz mrtvašnice na mestno pokopališče na Pobrežju. Učiteljstvo, ki biva na počitnicah v Mariboru je vabljen, da spremi pokojno tovarišico na zadnji poti. Naj počiva sladko v preranem grobu! Preostalim naše sožalje!

Državni uradniki ne smejo v tujino.

Posamezna ministrstva so zabranila potovanje državnim uradnikom v tujino. Že izdana, pa še ne izrabljena dovoljenja so preklicana. Državnim uradnikom je do nadaljnjega ustavljeno izdajanje dovoljenj za potovanja, izlete in privatne opravke, pa tudi za zdravljenje v tujini. Le v skrajni potrebi bodo dobili dovoljenje, kar pa mora biti dokazano z zdravniškim izprijčevalom.

Jubilej planinske kočje na Klopem vrhu.

Letos je poteklo deset let, odkar je mariborska podružnica Slovenskega planinskega društva otvorila na Klopem vrhu planinsko kočjo. Dolgih deset let že sprejema ta planinska postojanka pod svojo streho naše planince in jim nudi vse udobnosti. Podružnica SPD se namerava spomniti jubileja začetkom avgusta in prirediti pri koči veliko planinsko slavo, na katerega vabi že danes vse planince in prijatelje naših planin.

Pri številnih nadlogah ženskega spola povzroči »Franz Josefova« grenčica najboljše olajšanje. Spričevala klinike za bolne ženske potrjujejo, da se poslužujejo zelo milo odvajajoče »Franz Josefove« vode, zlasti pri otročnicah z najboljšim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Strela užiga.

Nad Celjem in Slovensko Bistrico je divjala preteklo soboto okoli poldne huda ura. Z grozovito naglico so se pripodili nad oba kraj gosti in črni oblaki, iz katerih so švigale žareče strele. Treščilo je na več krajih in je strela povzročila nad pol milijona škode. V Celju je treščilo v veliko vojaško skladišče, polno sena in slame in v neki kozolec na travniku v okolici. Do tal je zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Šege v Zgornji Bistrici. Ogenj je uničil vse spravljeno seno, vse gospodarsko orodje in stroje ter povzročil okoli 80.000 Din škode. Strela je udarila tudi v gospodarsko poslopje posestnika Miška in v gospodarsko poslopje viničarja Leskovarja v Šentovcu. Oba posestnika sta radi škode, ki jo je povzročila strela, hudo prizadeta.

Strahovit požar v Ptuj.

Včeraj rano zjutraj je izbruhnil požar v leseni baraki ptujskega mestnega stavbenika Dengga. Ker je bila baraka polna stavbnega materiala, se je ogenj širil z bliskovito naglico in namah objel še dva v bližini stoječa objekta. Na kraj požara so takoj prihiti ptujski in okoliški gasilci, ki so z napornim gašenjem požar lokalizirali. V veliki nevarnosti so bile namreč sosedne hiše in pa veliko Matzunovo skladišče lesa. Ogenj je nastal baje na dvorišču, kjer je bil velik kup lesnih ostankov. Kdo ga je zanetil, se ne ve, sumijo pa, da je bil podtaknjen. Škodo, ki jo je povzročil, cenijo na pol milijona dinarjev in je le do polovice krita z zavarovalnino.

Sportne srajce v vseh barvah in izdelavah, po želji v vsaki obliki od Din 48,- naprej. I. Babič, Maribor.

Napad pri belem dnevu.

Ko se je danes zjutraj pred osmo uro odpravil od doma dnevničar Ignac Senekovič iz Pekla, so ga napadli trije neznanzi moški. Skriti za grmom ob cesti so planili na Senekoviča z odprtimi noži in ga hudo poškodovali. Zadali so mu hude urezine na obeh rokah in desni nogi, nevaren vbodljaj v hrbet, eden od napadalcev pa ga je udaril še močno s kolom po glavi. Ko so ga tako pošteno obdelali, so zbežali v bližnji gozd. Vsega krvavega in napol zavestnega so ga našli ljudje ter ga spravili na dom, od koder so ga z rešilnim avtom prepeljali v tukajšnjo bolnišnico. Za napadalci poizvedujejo sedaj mariborski orožniki.

Nezgoda.

V Drevoredni ulici na Pobrežju se je spotaknila na kamnu že priletna železničarjeva žena Josipina Jeričeva in padla tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo pod kolenom. Ponesrečenka se zdravi v bolnišnici.

Nevaren dih.

Preteklo noč je vlomil neznanec v kokošnjak Josipine Stojkovičeve v Kettejevi ulici. Iz kokošnjaka je odnesel sedem najlepših kokoš in izginil brez sledu.

Moško perilo po meri pri I. Babič, Maribor.

Najlepše okrevališče kavarna »Park« v mestnem parku.

S kolesom v avtobus.

Na vogalu Marijine in Kopalniške ulice se je pripetila v soboto zvečer hujša nezgoda. Mesarski pomočnik Ivan Ferk, stanujoč v Cvetlični ulici, se je z vso silo zaletel s kolesom v mestni avtobus in pri tem padel ter se hudo poškodoval na glavi in na roki, dobil pa je tudi težje notranje poškodbe. Nezvestnega so z rešilnim avtom prepeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Dr. Sekula Jože

zopet ordinira. Sodna ulica 9/1, od 8. do 9. in od pol 14. do 15.

Popravljam vse moško perilo po jako nizki ceni. I. Babič, Maribor.

Pritožba na vodjo glavne pošte v Mariboru.

V sredo 20. t. m. sem ob 10. uri dopoldne položil v nabiralnik ob okrožnem sodišču 8 na dopisnicah pisanih vabil, naslovljenih na v Mariboru, Studencih in v Krčevini stanujoče odbornike podružnice CMD. Odbornike sem nujno povabil na sejo dne 21. t. m. ob 20. uri zvečer. Vabila bi imela dospeti na naslovne 20. popoldne ali 21. zjutraj ali pa najkasneje popoldne. V resnici pa so se vabila dostavljala dne 22. zjutraj oziroma popoldne. Na dostavljenih vabilih je poštni žig zabrisan, da se ne vidi, kdaj so bila pošti oddana. Vabila so zgrešila svoj namen. Nobena slovenska ustanova ni storila, ne stori in ne bo storila toliko za slovenski rod kakor družba sv. Cirila in Metoda. Neverjetno je, da se predzre nastavljenec pošte slovenskega Maribora prepričati važne družbine sestanke s sabotažo v službi. V imenu podružnice Vas pozivam, g. vodja, da uvedete preiskavo, krivca eksemplarično kaznujete in o uspehu obvestite podružnico CMD. — V Mariboru, 23. julija 1932. — Dr. Ferdo Lašič, predsednik podružnice.

Sprejemni izpiti za srednje šole.

Ministrstvo prosvete je letos izjemoma dovolilo, da se morejo napraviti sprejemni izpiti za prvi razred srednjih šol tudi še pred začetkom šolskega leta, in sicer v času od 24. avgusta do 1. septembra. Prošnje za dopustitev k izpitu se morajo izročiti ravnateljstvu do 24. avgusta.

Dijakom reduciranih šol.

Ministrstvo prosvete je odredilo, da napravijo dijaki reduciranih srednjih šol popravne in druge izpite lahko tam, kjer nameravajo poslej nadaljevati studij. Nižji in višji tečajni izpiti se pa napravijo lahko tam, kjer je dijakom bolj priročno.

Razpisana zdravniška služba.

Banska uprava je razpisala službo banovinskega zdravnika za združene zdravstvene občine s sedežem v Štrigovi. Prošnje je treba vložiti najpozneje do 10. avgusta pri banski upravi v Ljubljani.

Tekmovanje za državno nogometno prvenstvo

SK VIKTORIJA:ISSK MARIBOR 2:1 (1:0).

Včerajšnja nedelja ni prinesla ISSK Mariboru zaželjenega uspeha. Izgubil je dve točki, ki pomenita zanj tako veliko izgubo, da je najbrž ne bo več mogoče nadomestiti.

Igrišče v Ljudskem vrtu je bilo včeraj cilj stotin gledalcev, ki pa večinoma niso prišli na svoj račun. Tekma je bila tipična borba za točke, z vsemi vrlinami take borbe in z vsemi — hibanji! Razen prvih 20 minut je bila igra ves čas temperamentna, živahna in ostra. Tudi tempo ni ponehal do zadnjega piska, in bi bila včerajšnja tekma gotovo pridobila nogometu mnogo novih prijateljev, če ne bi bilo tistih incidentov in dramatičnih spopadov, ki jih moramo odločno obsoditi. Povod za incidente so dali večinoma gosti. Poglavlje zase pa je bil tudi sodnik g. Podubsky iz Zagreba. Očitati mu moramo, da je bil absolutno pristranski. Proti takim sodnikom se je pač težko boriti! Bil je tudi zelo nesiguren v presoji foulov! Včasih je piskal popolnoma nedolžen foul, dočim težkih foulov, desledno ni hotel videti, zlasti takrat ne, ko je bila napadalna vrsta »Maribora« v kazenskem prostoru Viktorije. Da občinstvo ni sprejelo njegovih odločitev kar mirno na znanje, je razumljivo; v drugih mestih se tekma pod vodstvom takšnega sodnika sigurno ne bi regularno končala.

Viktorija je po zaslugi sodnika odnesla obe točki. Ne bi zmanjšali njenega uspeha, če bi bil dosežen v borbi, toda povdariti moramo še enkrat, da je bil g. Podubsky tisti, ki je zmagal nad Mariborom! Do 37' prvega polčasa je bila igra lepa, brez večjih foulov. Ko pa je Bertoncelj II. dosegel povsem regularni gol, ki ga pa sodnik (baje zaradi offsidea) ni priznal, so začeli igralci ISSK Maribora izgubljati glavo, kar je tudi razumljivo. Pet minut kasneje so dosegli gosti iz popolnoma enake pozicije vodilni in odločilni gol!

Enajstotica ISSK Maribora je pokazala — kljub temu, da je bila kompletna — mnogo vrzeli. Kot prvo, in najbrž tudi odločilno na neuspeh, je treba pibiti, da je krilska vrsta daleko zaostajala za nasprotnikom. Kirbiš se je sicer trudil in pokazal sem in tja odlomke svojega nekdanjega znanja, toda v splošnem njegovo delo niti od daleč ni dosegalo izbornih akcij vis-à-visa. Prevolnik je bil včeraj popolnoma indisponiran. Kokot je pa ustrežal le v razdiranju. Druga vrsta, ki mora vzeti ostanek krivde za ne-

uspeh na svoj rovaš, je bila napadalna. Slabo se je uveljavil Zemljič, ki se ni mogel znajti. Edina svetla točka v napadu je bil Priveršek, ki se je na vso moč trudil, — bil je tudi najboljši v napadu. Bertoncelj II je bil takoj v začetku blesiran, tako da se ni mogel popolnoma uveljaviti. Konič je bil v prvem polčasu dober, v drugem polčasu pa je še on klonil. Miro na desnem krilu je le kdaj pa kdaj ustrežal, sicer pa je bil mnogo, mnogo prepočasen.

Obramba ni zagrešila težjih grehov in je — če jo primerjamo s prednjimi vrstami — storila svojo dolžnost v najvišji meri.

Kratek potek igre:

Sprva nervozna, kot vedno v važnih tekmah. Urh mora prej na delo ko Koren, ki dobi prvi strel v 13'. Serija kotov proti V. ostane neizrabljena. V 14' vodi Konič žogo proti голу V., vratar se mu vrže pod noge in tako reši siguren gol. Takoj nato ima Koren priliko, da se izkaže; oster strel Kornfelda lepo brani. V 29' prvi korner proti M., ki konča v outu. V 37' M. izvede lep napad; žoga roma od noge do noge, naposled jo dobi Bertoncelj v 16 m prostoru. Oster strel, in žoga sedi v levem kotu. Publik besni, toda na vsesplošno začudenje piska sodnik offside. V. ripostira, tempo postane silnejši in v 40' doseže Kornfeld prvi in vodilni gol za goste. 1:0. M. pristika. Serija prostih strellov proti V. ostane neizrabljena. Z rezultatom 1:0 za V. konča polčas.

Takoj v 1' drugega polčasa prosti strel iz 16 m proti V., ki pa konča v rokah vratarja. Tudi naslednji korner. V 9' doseže Podvinec po napaki Kokota z lepim strelom drugi gol. 2:0 za Viktorijo. Mariborčani, očitno deprimirani, dajo vse, kar morejo. V 10' min. branilec Šeppek foula Bertoncelja v 16 m prostoru. Publik skuša vdreti na igrišče, toda reditelji in funkcionarji jo zavrnejo. Sodnik diktira 11 m, ki jo pretvori Bertoncelj v gol. 2:1. Igra postane živahnejša. Napadi se menjajo, publika podžiga, Maribor ima svojih 10 minut in bombardira Urha, ki se ne dá ugnati. Izravnanje je v zraku! Sodnik spregleda več foulov; publika protestira. Viktorija začne igrati zelo ostro. Prosti streli proti V. se kar vrstijo. V 30' korner proti V., ki ostane neizrabljen. V 35' Premrl grdo foula Bertoncelja v 16 m prostoru. Publik vdere na igrišče. Bertoncelj obleži neza-

vesten in ga morajo nositi z igrišča. Medtem varnostni organi, reditelji in funkcionarji »čistijo« igrišče. Na vsesplošno začudenje sodnik ne da 11 m, temveč sodniški met v sredini. Publik seveda glasno protestira. M., ki igra od slej samo z 10 igralci, izvede še nekaj napadov, toda žoga noče v mrežo. Zadnjih nekaj minut V. napada, toda obramba M. je na mestu.

Igrišče se prazni. Malo hitreje kot se je napolnilo, ker so malodušneži že prej pri izhodu. Ostali dvignejo vik in krik na sodnika. Ko se dvigne iz množice nekaj rok in palic, ga obstopijo stražniki in odvedejo v kabino.

Kakor doznavamo, je vložil ISSK Maribor pri nogometni zvezi v Beogradu brzojavni protest proti verifikaciji tekme. Vsi navzoči zvezini sodniki (bilo jih je 6) so izjavili, da je bil gol, dosežen v 37' po Bertoncelju absolutno regularen, kar je tudi potrdil navzoči delegat LNP g. Kuret. —en.

Rapid v Gradcu.

Mariborski Rapid je v soboto in v nedeljo odigral v Gradcu dve tekmi. Prvi dan je bil poražen od SK Sturm z 8:0 (3:0)!, drugi dan pa so Rapidovci zmagali nad drugorazrednim »Polizeisportklubom« v razmerju 6:3 (2:1).

Tenis.

SK Železničar:Slovenski teniški klub Ptuj 7:1.

V Ptuj je bil včeraj prijateljski teniški dvomatch med Železničarjem in Slovenskim teniškim klubom, ki je bil minulo nedeljo v Mariboru poražen od ISSK Maribora s 16:2. Dvomatch se je končal s sigurno zmago Železničarja. V naslednjem posamezni rezultati: Bergant (Ž.):Tobias (P.) 6:1, 6:4; Pušenjak (Ž.):Gorup B. (P.) 0:6, 8:6, 6:3; Beneš (Ž.):Gorup (P.) 3:6, 6:4, 6:3; Mazi (Ž.):dr. Muhič (P.) 0:6, 6:2, 6:3; Bergant-Beneš (Ž.):Tobias-Gorup B. (P.) 1:6, 3:6; Pušenjak-Mazi (Ž.):Gorup-Meglič (P.) 1:6, 7:5, 6:3; gđč. Legat (Ž.):gđč. Meglič 6:1, 3:6, 6:3; gđč. Legat-Bergant (Ž.):gđč. Meglič-Gorup (P.) 6:1, 6:2.

Izid strelskih tekem pri Sv. Juriju ob Pesnici

Streljalo se je na dve tarči, in sicer na meddružinsko malokalibersko in splošno tarčo. Na meddružinski tarči so tekmovali le kmečke strelski družine, na splošni tarči pa vsi. Pri streljanju na splošno tarčo s 50 dosegljivimi točkami je dobil prvo darilo s 44 točkami prof. Pero Cestnik, drugo s 43 točkami Slavko Reja, tretje z 38 točkami Stanko Terčelj, četrto z 38 točkami Dreisiebner in

peto pa Vrezner s 37 točkami. Na družinski tarči je dobil prvo darilo Gamzer iz Svečine (78 točk), drugo Vračko od Sv. Jurija (75 točk), tretje Ivan Ferk od Sv. Jurija (74 točk), četrto Stanko Terčelj od Sv. Jurija (70 točk), peto Paskolo iz Svečine (70 točk), šesto Lavrenčič od Sv. Jurija (65 točk), sedmo Hlade od Sv. Jurija (63 točk), osmo Vrezner od Sv. Jurija (61 točk), deveto Blatnik iz Svečine (56 točk), deseto Dreisiebner iz Svečine (55 točk), enajsto Gašperič od Sv. Jurija (50 točk), dvanaajsto Danko iz Svečine (48 točk), trinajsto Marko od Sv. Jurija (42 točk) in zadnje darilo Dobaj od Sv. Jurija (31 točk).

Na malokaliberski tarči je odnesla prvo darilo dijakinja gđč. Linda Leberjeva, drugo ga. Josipina Terčeljeva, tretje pa Boris Verstovšek, carinik iz Maribora.

Udeležba pri tekmi je bila zelo živahna. Popoldne so prispeli na tekmo tudi senator g. dr. Ploj, sreski načelnik dr. Ipavic in ravnatelj dr. Tominšek.

Prva razstava jugoslovanskih fotografij v Ljubljani.

Fotoklub Ljubljana je v teku tega meseca razposlal fotoamaterjem in poklicnim fotografom po vsej državi veliko število vabil in prijavnic za udeležbo na razstavi, ki bo otvorjena 3. septembra 1932 v okrilju ljubljanskega jesenskega velesejma. Pri oblici dela s pripravi in radi pomanjkljivih adresarjev je mogoče, da mnogi zainteresirani niso prejeli vabila, pa jih Fotoklub Ljubljana zato naproša, da bi se zadevno nemudoma obrnili na naslov: Fotoklub Ljubljana, Poljanski nasip 16/I, da jim pošlje vabila s prijavnicami in na željo morebitne podrobnejše informacije. Pogoji za udeležbo so v ostalem na kratko sledeči:

1. Slike morajo biti nalepljene na primernem kartonu, pod steklom in v gladkem, črnem okviru. Okvir in steklo oskrbi lahko tudi Fotoklub Ljubljana sam proti povračilu učinkovitih stroškov.
2. Format slike same je najmanj 13×18.
3. K vsaki sliki je treba navesti vse glavne podatke in eventualno prodajno ceno, od katere pripade 15% Fotoklubu Ljubljana.

4. Prijave je treba poslati najkasneje do 10. avgusta 1932, slike pa do 20. avgusta t. l. Obenem s prijavo je treba poslati 50 Din za pokritje razstavnih stroškov in kopijo vsake slike v najmanjšem formatu 6,5×9.

5. Izbrani slik in podelitev nagrad je poverjena posebni žiriji. Vsi razstavljalci prejmejo diplome.

Podrobnejši pogoji so razvidni iz zadnjih vabil, ki jih naj zainteresirani zahtevajo od Fotokluba Ljubljana.

Evgen Molnar:

Obisk pri bolnici

Partija bridgea, ki se je je udeležilo vsak torek zvečer pet gospa (za eno namdestno igralko je moralo biti vedno preskrbljeno), bi se morala pravkar začeti, ko se oglasi Vikica:

»No, in Dragica? Kje je Dragica?«

»Ali še ne veš?« je odvrnila Irma. »Ope rirali so jo!«

»Grozno! To malo šibko bitje... Ali je operacija uspela?«

»Uprav izvrstno! Včeraj sem bila pri njej. Ubožica je od uspavila in velike izgube krvi zelo zdelana. Tudi njeni živci niso najboljši.«

»In ona sprejema gotovo veliko obiskov?« je pripomnila Vikica. »Jaz se popeljem jutri k njej in povem v zdravilišču, naj ne puste nikogar k njej. Sama vem po sebi, kako človeka zdelajo mnogi obiski. Bolnik naj se ne vznemirja!«

Gospé so ji pritrdile, nato je vsaka napovedala svoj list, toda igra se ni mogla razviti. Vedno in vedno se je vračal pogovor na Dragico. Kako je zbita, kako omotična, da ji je treba prizanašati, in vse so sklenile, da bodo v bolniško sobo samo pogledale in da je ne bodo vznemirjale v govorjenjem. Vikica je najbolje zadrževala.

»Že sama vse ukrenem. Jutri takoj popoldne se odpeljem in ji vse pojasnim, v njeno korist, da prej odzdravi, kajti bolnik naj se ne vznemirja.«

Drugi dan je prišla Vikica v sanatorij. Komaj in komaj je zadržala solze, ko je videla prijateljico blede, z brezkrvnimi

ustnicami ležati na beli postelji. Bolnica ji je trudno podala roko. Vikica je položila na odejo šop rož in začela s tresočim se glasom:

»Ljuba moja mala Dragica... oprosti mi, da me doslej še ni bilo k tebi, toda le predstavljaj si, do sinoči nisem niti najmanj vedela, čeprav bi me bila Irma prav lahko telefonično obvestila, saj veš, da čepim vedno le doma, toda ta ničvrednica mi ni telefonirala in jaz bi lahko rekla, da sem le slučajno izvedela, da si zbolela in da si morala biti operirana, mene, veš, sta presenečenje in žalost zelo prijetni, a sedaj sem se že nekoliko pomirila, ker vidim, da je operacija uspela in da je gotovo, da boš v nekaj dneh popolnoma zdrava, saj je vedno tako, človek meni, da ne bo mogel prenesti, a vendar prenese, taka, veš, je narava, zato je pa važno, moje srčce, da ne postaneš nevrstna, ne misliš na nič drugega, kakor na to, da hočeš, da moraš postati zdrava, ker volja je važnejša od vsega drugega, sama sebi sugeriraj, če že drugače ne gre, in videla boš, da otehta to dobrega profesorja, samo na to pa pazi, da si svoje glavice z ničemer ne beliš, kajti sedaj ni tvoj telesni stroj tako rejen, kakor je bil prej, ko si bila še zdrava, zato pa imaš sedaj manj krvi v glavi, kar pač povzroča, da se prej in lažje utrušiš, če le nekoliko misliš ali poslušáš, in prav radi tega sem rekla sinoči pri igri soigralkam, da pridem danes nalašč prva k tebi, da te pogovorim, da ne dopustiš dolgih obiskov, tudi strežnikom sem dopovedala, pa tudi zdravniku, ki te zdravi, sem že telefonirala, zdravnik je namreč moj dober znanec, dvoril je, kakor najbrž že veš, na vse pretege moji teti, oni ljube-

nivi plavalasi gospé, ki pa ni v resnici plavalasa, marveč si barva lase z mazilom »Henne«, vkljub temu ji pa to pristojna in s plavimi lasmi je videti naravnost petnajst let mlajša, tudi jaz sem že mislila na to, da bi si barvala lase z mazilom »Henne«, toda Irma pravi, da bi bilo škoda moje lepe rjave barve, ki bi postala z omenjenim mazilom rjavkasta, skratka, opozoriti in priporočiti ti hočem, da ne napejš preveč možganov, da ne paziš na nič drugega kakor samo in edino na svoje zdravje, to je namreč najpomembnejša točka, zato pa pošli vsakogar stran, ki ti sedi za vratami in ti čvaka razine neumnosti, kaj pa naj tebe tudi zanimajo ničeve norčije življenja, kaj ne, ljubo moje srce, ko ležiš s prerezanim trebuhom, voščeno-rumena, seveda treba pri vsem tem tudi nekoliko inteligence, da človek to pojmi in se ti tudi po tem ravna, saj zato pa tudi plačuje tvoj mož sanatorij, da najstrožje prepoveš take brezsrčne in brezobzirne obiske, in jaz se resnično veselim, da je tu tvoja strežnica, vsaj povem ji lahko, da zahteva vse to tvoja korist, korist bolnice, ker bolnik se ne sme nikoli vznemirjati z raznimi zunanjimi vprašanji, strogo naj se bavi vsak bolnik samo s seboj, kajti celo operiran lev v temnem pragozdu ne bi mogel vzdržati preveč obiskov, kaj pa tako drobceno, krhko bitje, kakršno si ti, draga moja golobica, kakor da bi videla sebe, ko sem zbolela v drugem letu svojega zakona, veš, prav tedaj sva bila z mojim v Taormini in sem si pravkar v svoji sobi merila obleko z dragocenimi čipkami, ko me je nenadoma napadlo in je bila še moja velika sreča, da razume moj mož kolikor toliko italijanski jezik in da

je dopovedal zdravniku, da gre za bolezen iz mojih detinskih let, toda napad sem hvala Bogu, kmalu premagala, kar je pripisal moj tukajšnji zdravnik okoliščini, da so se bili moji živci v štirih tednih, ki sva jih bila z mojem preživela v Italiji, čudovito utrdili, celo poječkli, in je bilo vse drugače kakor pri tebi, dragi moj ljubček, ko so te pobrali iz srede družbe, takorekoč z bojišča, in te prenesli naravnost sem v sanatorij, kjer si že še pridobiš svoje zdravje, ne boj se, le to si vzemi k srcu, kar sem ti povedala, ne puščaj torej nikogar k sebi, kajti obiski ti navadno le napolnijo glavo in te vznemirijo, kajti jaz vem iz izkušnje, da treba bolniku prizanašati, in tudi jaz se že poslavljam... toda glej, ti ležiš v sobi števil. 333... zanimivo... v tej sobi, v tej postelji je umrla pred tremi meseci moja teta Berta za enako operacijo kakor ti...«

Dragica je padla na privzdignjeno vzglavje. Omedlela je. Strežnica je poklicala zdravnika.

Vikica je gledala sočutno na svojo trpečo prijateljico in med tem ko si je brisala z ruto solze, je šla po prstih iz sobe. Na hodniku je počakala, kako se razvije vsa zadeva.

Zdravnik se je trudil dolgih pet minut, da je osvestil bolnico. Ko je zapustil sobo, je stopila Vikica k njemu.

»Kaj ne, gospod zdravnik, da ni nič hudega?« je vprašala v nekem strahu.

»Ne. Njeni živci so zelo, zelo oslabele.«

»Tudi jaz pravim vedno,« je dejala Vikica, »njeni živci, njeni živci... In potem pridejo še obiski in vznemirijo bolnika. Grozno, v resnici grozno!«

VOHUNI

Iz tajnih arhivov.

Poljska opazuje Nemčijo preko Poznania. Češko preko Krakova, Litvo preko Wilne in Rusijo preko Bresta-Litovska. Vse niti pa se združujejo v osrednjem uradu v Varšavi. Polkovnik Nicolai poroča, da so morali še pred kratkim odpoklicati nekega poljskega konzula iz Berlina, ker je bil prizadet pri neki vohunski aferi.

V vohunske svrhe ima Poljska to prednost, da sestoji njeno ozemlje iz nekdanjih pokrajin Nemčije, Avstrije in Rusije. Radi tega si lahko izbere vohune iz vseh treh delov svojega področja; tako izbrani vohuni gladko obvladajo jezik sosednjih držav in so dobro poučeni o šegah in navadah tamošnjega prebivalstva.

Češka ima tudi izvrstno organizirano poročevalsko službo, v kateri so večinoma častniki iz nekdanje češke legije. Kakor znano, se je v svetovni vojni bojevala ta legija na strani antante in ji storilo mnogo uslug. Mnogo uporabljajo tudi visokošolce, katere v svrhu izpopolnitve študija trgovsko izobrazijo in ki potem obiščejo sosedne dežele navidezno v študijske svrhe. Češka prav tako skrbno

nadzoruje Nemčijo ko svoje slovanske sosedne.

Litva pa ima le zelo majhno poročevalsko službo, ki je v prvi vrsti usmerjena proti Poljski. Najbližji sosedje Sovjetske Rusije, Finska, Litva in Estonka pa se izključno bavijo z Rusijo, velikemu, neznanemu činitelju v novi grupaciji. Sovjetska Rusija skuša rešiti tajne zapadnih držav, in to očividno z večjim uspehom ko nekdanja carska Rusija.

Živahnega delovanja teh držav pa Anglija ne sme prezreti, čeprav so te države precej oddaljene in jih povprečni Anglež bržkone še po imenu ne pozna. Toda na nekem posebnem kraju v Londonu jim kljub temu posvečajo pozornost. V zvezi s tem naj omenimo, da je moral angleški tajni urad poprositi leta 1920, za izdatno povečanje svojega fonda, da bi mogel z uspehom delovati v novo nastalih državah.

V teku zadnjega leta svetovne vojne so antantini zavezniki izmenjevali poročila svojih tajnih uradov, toda ko je 11. novembra 1918. leta padel zadnji strel, se je raztrgala tudi vez, katere jih je držala. Zedinjene države so se prve umaknile od skupne stvari, toda tudi evropski člani antante so uvideli, da njihovih različnih interesov onemogočajo skupno delovanje tajnih uradov. Tudi Italija nima več interesa na tem, da bi nadzorovala Av-

strijo in Nemčijo, zato pa posveča tem večjo pozornost svojim sosedom na vzhodu in zapadu. Anglija pa mora očuvati svoje interese v najrazličnejših delih sveta, posebno tam, kjer bi ji mogla škodovati propaganda Sovjetske Rusije.

Pozornost Francije je sicer vedno usmerjena na Nemčijo in vohuni se okoriščajo s krizo, v kateri je Nemčija radi pooma svojih financ. Inflacija je v Nemčiji spravila mnogo ljudi na rob propada, tako da so bili veseli, ako so si lahko na kakršenkoli način zaslužili denar za vsakdanji kruh. Mnogi so vstopili v francosko tujsko legijo, ki je na nemških tleh ustanovila celo naborne urade. Nemška policija pa je odkrila, da izbirajo francoske oblasti med ljudmi, ki so se prijavili, le tiste, ki bi bili sposobni za vohune. Te ljudi so francoski zdravniki pri prvi preiskavi v neki vohunski šoli poslali nazaj v Nemčijo. Od tam pa naj bi pošiljali poročila o vojaških silah Nemčije, katere so ji bile po versalski pogodbi še ostale. Nekateri vohuni so celo izbrali iz aktivnih članov nemške državne brambe.

Prosteste, ki so radi tega prihajali na francosko vrhovno vodstvo v Mainz, so rešili tako, da so vse demantirali; toda številke, katere je priobčil polkovnik Nicolai, kažejo, kako utemeljene so bile te pritožbe. V letu 1923 na primer so dokazali 293 ljudem vohunstvo in jih obsodili.

Po večini so to bili nemški podaniki, in tajna sila, katere je imela od njihovega vohunstva koristi, je večinoma bila Francija.

Metode, s katerimi so privabljali člane nemške vojske, so bile dokaj enostavne. Iz Mainza, Strassburga ali Basla so častniki dobili pismeno sporočilo, da je neki skupni prijatelj sporočil piscu njihovo ime in naslov, ker se mu zdijo sposobni za neko posebno delo. Stvar zadeva neko unosno službo, ki nikakor ne bi bila v nasprotju z njihovim poklicom. Pisma so končavala s prošnjo, naj si dotični vzame dopust in naj pride na neki določen kraj v zasedenem ozemlju ali pa v Švicco, kjer bo potem izvedel vse podrobnosti. Razen tega je bila potem priložena vsota denarja za kritje potnih stroškov.

Mnogi naslovniki so denar enostavno spravili in se niso za vso stvar več brigali. Drugi so šli na pot in so potem bili najeti od francoskega poročevalskega urada. Ker pa so se francoski agentje prepričali dobro informirali o značaju teh ljudi, preden so se nanje obrnili, nevarnost, da bi kdo naznanil vso stvar nemški policiji, ni bila velika. Ta pa tudi ne bi bila imela nobene moči v tej stvari kaj podvzeti, dokler se ne bi delovanje francoskega tajnega urada razširilo tudi na nezasedeno nemško ozemlje.

Pevski večer ljubljanskih akademikov v Marenbergu

V nedeljo 17. t. m. so priredili ljubljanski akademiki, ki so porabili letošnje počitnice za potovanje v svrhu spoznavanja obmejnih krajev in obmejnega prebivalstva ter za povzdigo narodne zavesti prebivalstva tudi v Marenbergu pravi lepo uspeli pevski večer. Kljub temu, da so radi nastalih ovir morali spremeniti svoj program ter niso mogli prej obvestiti o svojem prihodu, je bila dvorana pri Brudermanu polna občinstva.

Šolski opravitelj g. Lešnik je obrazložil navzočim pomen prihoda akademikov v naše kraje ter pozdravil plemeniti namen naše akademske mladine, da se želi seznaniti z obmejnimi prebivalstvom in z njegovimi težnjami, nakar je oktet akademikov zapel nekaj narodnih in umetnih slovenskih in drugih jugoslovanskih pesmi, ki jih je občinstvo sprejelo z velikim navdušenjem.

G. Iskra, predsednik akademske podružnice CMD na univerzi v Ljubljani, ki prireja to propagandno ekskurzijo akademikov v obmejne kraje, je v temperamentnem govoru objasnili navzočim cilje naše nacionalne akademske mladine in potrebo nacionalnega delovanja našega ljudstva sploh, zlasti pa ob državni meji. Govornik je govoril vsem iz srca, saj tukaj

ob meji najbolj čutimo, kako nam škoduje ta naša nacionalna neodločnost in naše hlapčevstvo napram tujcem.

Po kratkih odmorih je pevski zbor zapel še celo vrsto narodnih in umetnih pesmi, ki so navzoče tako navdušile, da je moral nekatere na splošno željo ponoviti. Večer ljubljanskih akademikov je napravil pri nas globok utis, saj nas je naša narodna pesem prav poživela. Splošno se je izrazila želja: »Takih večerov nam je potreba na meji še več!«

Slovo od Počitniškega doma kraljice Marije v Smartnem na Pohorju

So dnevi počitnic potekali in težkega gremo srca od doma kraljice Marije, ki vsem se prijazno smehljala.

Naš Dimnik, prijazni ravnatelj, zdravnik in pa družba sestrá, Maks, Edo in oskrbovatelj, hvaležni smo vam iz srca!

In prosimo vsi oproščenja, če nismo vam bili le všeč; nas bodo zamenjali drugi, nadležni — mogoče — ne več...

Smartno, 11. VII. 1932.

Oskrbovanec.

Kralj vlomilcev pod ključem

Te dni je bil aretiran kralj pariških vlomilcev Peter Maglie, ki je bil zadnje čase pravi strah Parižanov. Vlomilca je zasačil lastnik neke vile v okoliškem kraju St. Cloudu prav v trenutku, ko je bil vlomil v njegovo odsotnosti v njegovo stanovanje in stikal po predalih omare. Vlomilec ni imel niti toliko časa, da bi bil streljal in je tako na lep način prišel v pest policiji, ki ga je vestno zasledovala že nad pol leta.

Zapiski 80-letnega čudaka

Ni še dolgo tega, ko se je obesil v Londonu 80-letni upokojeni učitelj Bustow. Možakar je živel zadnja leta v svoji skromni sobici na periferiji mesta, ločen popolnoma od sveta. Po smrti so našli v njegovi pisalni mizi zanimive zapiske v dnevniku, iz katerih je razviden rezultat njegovega življenja. Za spanje in oblačenje je mož porabil 26 let, 312 dni, 18 ur in 22 minut; delal je 21 let, 95 dni, 14 ur in 40 minut; slabe volje in nataknen je bil v svojem življenju vsega skupaj 6 let, 116 dni, 14 ur in 40 minut; jedel in pil je 5 let, 346 dni, 16 ur in 45 minut; v svojem življenju je ljubil več žen in deklet skupno 4 leta, 39 dni, 8 ur in 27 minut; počival je 4 leta, 12 dni, 15 ur in 13 mi-

nut; potoval je 3 leta, 273 dni, 18 ur in 24 minut; za čitanje časopisov je porabil 1 leto, 243 dni, 2 uri in 52 minut; čevlje si je obuval 39 dni, 19 ur in 18 minut; na uro je gledal 30 dni svojega življenja; za zapiranje in odpiranje vežnih vrat je porabil 28 dni, za vezanje kravate 18 dni, za gledališče 18 dni, za prižiganje cigar 12 dni, za brisanje nosa 13 dni, za iskanje gumbov 12 dni, za snajenje naočnikov 5 dni, za zdehanje pa 5 dni.

V deželi ptica noja.

»Komične kuhinjske bukve! močnata jed je za dve osebi: vzemi šest jajc...«

Ušel je kozliček

v Kamnici od delavnice Puc. Kdor bi kaj vedel o njem, naj javi Božidaru Saviču v gostilni Pavešič, Kamnica. 2337

Mlada gospodična,

čedne zunanosti, z doto, išče poznanstvo z resnim gospodom, starim do 30 let. Le resne ponudbe na upravo lista pod značko »Prva ljubezen«. 3007

Stanovanje, dve sobi in kuhinja

takoj oddam. Magdalenska ulica 34. 2307

Denarnice za kovani denar

v veliki izbiri pri Ivanu Kravosu, Maribor, Aleksandrova c. 13. 2301

Opremljeno sobo

oddam dvem gospem ali gospodičnam, prost vhod, električna razsvetljava. Aleksandrova cesta 55/I. 2338

Kolo,

popolnoma novo, prvovrstne nemške znamke, za Din 1100 naprodaj v Tatzenbachovi ulici 1/I. 2340

Mirna stranka

išče dvosobno stanovanje v Mariboru. Ponudbe pod »Avgust« na upravo lista. 2343

Stavbna parcela

606 m² v Studencih na prodaj. Vprašati Župevc, Jezdarska ulica 8, II. objekt. 2341

Srebrna sportna kratka verižica

za uro se je zgubila v soboto v času od pol 6. do ¾ na 6. uro zvečer od gostilne Križnič pa do vojašnice 32. art. polka, Stritarjeva ulica do čevljarja Divjaka. Pošten najditelj naj odda isto proti nagradi v upravi lista. 2335

Dve gospodični,

mladi in petični se želita seznaniti z inteligentnim gospodom v svrhu ženitve. Samo resne ponudbe pod značko »Plavalaska in brinetka« na upravo »Večernika«. 3006

UGODNO KUPITE

raznovrstne ostanke po Din 6°, 7°, 8° meter

za birmance, žene in neveste

dobro in poceni v

TRPIN-OVEM BAZARJU

Maribor, Vetrinjska ulica 15

Brez posebnega obvestila.

Globoko potrpi sporočamo sorodnikom, znancom in prijateljem pretužno vest, da je naša nad vse ljubljena, nikoli pozabna hčerka, oziroma sestra in teta, gospodična

Darinka Nada Škerljeva

učiteljica

v nedeljo, 24. julija ob 14. uri po dolgem mukepolnem trpljenju sprevidena s tolažili sv. vere v 27. letu starosti za vedno zaspala. Pogreb blage pokojnice bo v torek, 26. julija ob pol 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo darovana v sredo, 27. julija ob 7. uri v stolni in mestni župni cerkvi.

Maribor, dne 25. julija 1932.

Ivanka Škerlj, mati.

Dušica, sestra; Boris, brat; Dušica, nečakinja.

Ciril Spindler, sodni poročnik, zaročenec.

Ter vsi ostali sorodniki. 2339

Najboljša nalivna peresa

po konkurenčnih cenah dobite v papirnici knjigarne

Tiskovne zadruga Maribor, Aleksandrova cesta 13